

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Назив предмета:	УВОД У ТЕОРИЈУ КЊИЖЕВНОСТИ			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ECTS кредита	Фонд часова
	обавезни	први	4	2+1

Студијски програми за које се организује: Италијански језик и књижевност

Условљеност другим предметима: Нема

Циљеви изучавања предмета: Циљ овог предмета је да упозна студенте с основним и проширеним градивом из области теорије књижевности. Такође, циљ предмета Увод у теорију књижевности је да студентима омогући квалитетан увид у теоријско-методолошке аспекте проучавања књижевности, како оне традиционалне тако и оне најактуелније код нас и у свијету.

Исходи / резултати учења (стечена знања): Исходи учења у оквиру овог предмета огледаће се у стеченом знању и припремљености студената за квалитетно тумачење књижевних дјела и појава, те у овладавању разноврсном теоријском апаратуром и методолошким аспектима тумачења књижевног текста. Студенти ће, дакле, овладати и теоријским знањима и основним техничко-методолошким аспектима примјене тих знања у практичном раду и истраживању књижевног дјела.

Име и презиме наставника и сарадника: Проф. др Сања Мацура, мр Валентина Милекић

Методје наставе и савладавања градива: Предавања и вјежбе.

Садржај предмета:

Припремна недјеља	Припрема и упис семестра
I недјеља	Увод у теорију књижевности. Увод у тумачење књижевног дјела. Појам књижевности. Књижевност као умјетност. Мимезис. Текст, текстура, теорија. Наука о књижевности. Историја књижевности. Теорија књижевности. Књижевна критика. Компаратистика. Појам националне књижевности. Појам опште књижевности. Синхронијска и дијахронијска класификација књижевности. Биполарна типологија књижевности.
II–III недјеља	Стилистика. Основна стилска средства. Стилске и реторичке фигуре. Асонанца. Алитерација. Консонанца. Хомојотелеутон. Хомојопотон. Хомојоарктон. Ономатопеја. Анафора. Епифора. Симплоха. Анадиплоза. Епаналепса. Епизеукса. Полиптон. Антанакласа. Парегменон. Парономазија. Анаграм. Синестезија. Апострофа. Метафора. Метонимија. Синегдоха. Еуфемизам. Епитет. Алгоритија. Алузија. Символ. Инверзија. Елипса. Силепса. Асиндетон и полисиндетон. Поређење. Антигеза. Антономасија. Хипербола. Литота. Градација. Иронија. Металепса. Парадокс. Оксиморон. Парабола. Парономасија. Парентеза. Перифраза. Сарказам. Таутологија. Екфраза.
IV–VI недјеља	Версификација. Квантитативни систем версификације. Силабички систем версификације. Силабичко-тонски или силабичко-акцентатски систем версификације. Трохејска и јампска метричка тенденција. Најважније стопе класичне поезије. Најважнији стихови класичне поезије. Најважније строфе класичне поезије. Стални облици стиха. Шестерац. Седмерац. Осмерац. Девтерац. Дестерац. Једанаестерац. Дванаестерац. Тринаестерац. Врсте строфа. Дистих. Елегијски дистих. Терцет/терцина. Катрен. Сестет/сестина. Октет/отава. Рима и ритам. Врсте и варијације рима. Тема и мотиви књижевног дјела. Фабула и сиже. Структура и композиција.
VII недјеља	Колоквијум
VIII–X недјеља	Књижевни жанрови. Књижевне врсте. Лирика. Лирска пјесма. Традиционалне лирске врсте. Класичне лирске врсте. Предренесансне и ренесансне лирске врсте. Сонет. Пјесме оријенталног поријекла. Наративна лирика. Еп. Епска пјесма. Поема. Балада и романса. Роман. Есеј. Приповијетка. Новела. Анегдота. Бајка. Басна. Мит. Легенда. Сказ. Драма. Основне одлике драме. Трагедија. Комедија. Драма у ужем смислу.
XI недјеља	Колоквијум
XII–XIII недјеља	Методологија проучавања књижевности. Психоаналитичка критика. Стилистичка критика. Руски формализам. Бахтин. Англоамеричка нова критика. Структурализам. Теорија рецепције. Деконструкција. Компаративно проучавање књижевности. Имагологија и истраживање менталитета. Наратологија. Културална истраживања.
XIV–XV недјеља	Методологија проучавања књижевности. Психоаналитичка критика. Стилистичка критика. Руски формализам. Бахтин. Структурализам. Теорија рецепције. Компаративно проучавање књижевности. Наратологија.

Оптерећење студента на предмету:	
<u>Недјељно</u> 3 часа (2+1)	<u>У семестру</u> 45 часова
Студенти су обавезни да похађају наставу и вјежбе.	
Обавезна литература: Зденко Шкроб и Анте Стамаћ, <i>Увод у књижевност</i> , било које издање, Драгиша Живковић, <i>Теорија књижевности</i> , било које издање, Миливој Солар, <i>Теорија књижевности са рјечником књижевног називља</i> , Службени гласник, Београд, 2012. Зденко Лешић, <i>Теорија књижевности</i> , Службени гласник, Београд, 2010. Иво Тартаља, <i>Теорија књижевности</i> , Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1998. Антоан Компањон, <i>Демон теорије</i> , Светови, Нови Сад, 2001. Рене Велек и Остин Ворен, <i>Теорија књижевности</i> , Нолит, Београд, 1985. Драган Недељковић и Миодраг Радовић (ур.), <i>Уметност тумачења поезије</i> , Нолит, Београд, 1979. Хенрик Маркјевич, <i>Наука о књижевности</i> , Нолит, Београд, 1974. Ерих Ауербах, <i>Мимезис</i> , Нолит, Београд, 1968. Џонатан Калер, <i>Теорија књижевности. Сасвим кратак увод</i> , Службени гласник, Београд, 2009. Никола Грдинић, <i>Стални облици пјесме и строфе</i> , Народна књига, Београд, 2007. <i>Речник књижевних термина</i> , било које издање. Владимир Бити, <i>Појмовник сувремене књижевне теорије</i> , Матица хрватска, Загреб, 1997. Ана Бужињска и Михал Павел Марковски, <i>Књижевне теорије XX века</i> , с пољског превела Ивана Ђокић-Саундерсон, Службени гласник, Београд, 2009. Ратко Зеленика, <i>Методологија и технологија израде знанственог и стручног дјела</i> , Ријека, 1998.	
Облици провере знања и оцјењивање: Писмена и усмена провера знања, предиспитне активности, завршни испит.	
Посебна назнака за предмет: -	
Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Сања Маџура, доц. др Саша Шмуља	
Напомена: За наставни предмет <i>Увод у теорију књижевности</i> неопходно је обезбиједити већи број часова како би се предавања и вјежбе изводили адекватно и сагласно садржају овог предмета на филолошким студијским програмима. Такође, напомињемо да би након предмета <i>Увод у теорију књижевности</i> у наставним плановима и програмима на овим студијама требало да долази предмет <i>Теорија књижевности</i> , са такође адекватним и незаобилазним наставно-научним садржајима.	